
PŘEDNÁŠKY O PŮDĚ

Zdeněk Máčka

Lekce 5

Půdní klasifikace

---

1. Půdní typ

- **Půdní typ** = souhrn půd stejného vývojového stupně, jejichž půdotvorné procesy byly vyvolány a řízeny obdobnými půdotvornými faktory a které mají souhlasné znaky a tím i horizonty; např.: černozem, podzol, pseudoglej, ranker, ...
-

Třídění půd podle ovlivnění vodou

- **Terestrické půdy** (suchozemské), např. rendzina, černozem, podzol, ...
  - **Semiterestrické půdy** (vliv podzemní nebo povrchové vody), např. nivní půda, glej, slaná půda.
  - **Subhydrické** (vodní) **půdy**, např. jezerní křída, bažinný vápenec.
  - **Rašeliné půdy**, např. vrchovištní půdy, slatinné půdy.
-

---

2. Klasifikační systémy půd světa

- **Soil Taxonomy NRCS – USDA (1975, 1999)**
    - NRSC ... Natural Resources Conservation Service
    - USDA ... United States Department of Agriculture
  - **WRB: ISSS/FAO/ISRIC (1998)**
    - WRB ... World Reference Base
    - ISSS ... International Society of Soil Science
    - ISRIC ... International Soil Reference and Information Centre
-

---

3. Klasifikační systémy půd v ČR

- Taxonomický klasifikační systém půd ČR (2000) (TKSP) – Němeček a kol. (2001).

---

4. Diagnostické horizonty

- Organické horizonty
  - Organominerální povrchové horizonty (epipedony)
  - Podpovrchové horizonty
  - Přechodné horizonty
  - Fosilní a pohřbené horizonty
-

Schematické znázornění sledu horizontů

- L – F – H – Ah – Bv – Bv/C – IIC lesní půda
- O – Ah – Bv – Bv/C – IIC lesní půda zkráceně
- Ap – Bv – Bv/C – IIC zemědělská půda

- O – Ah – El – Btd – Bt/C – C lesní půda zkráceně
- Ap – El – Btd – Bt/C – C zemědělská půda

---

5. Diagnostické znaky

- Stadia vyluhování, debazifikace, acidifikace
  - Znaky trofismu (minerální síla půdy)
  - Hydromorfismus
  - Zasolení
  - Fluvické znaky
  - Vertické znaky
  - Andické znaky
  - Znaky eroze, akumulace, překrytí
  - Antropogenní ovlivnění
  - Kontaminace
  - Intoxikace
-

---

6. Hierarchické úrovně klasifikačního systému

- Referenční **třídy**
  - Půdní **typy**
  - Půdní **subtypy**
  - Půdní variety, subvariety
  - Ekologické fáze
  - Degradační a akumulační fáze
  - Hlavní **substrátové** půdní **formy**
  - Lokální půdní formy
-

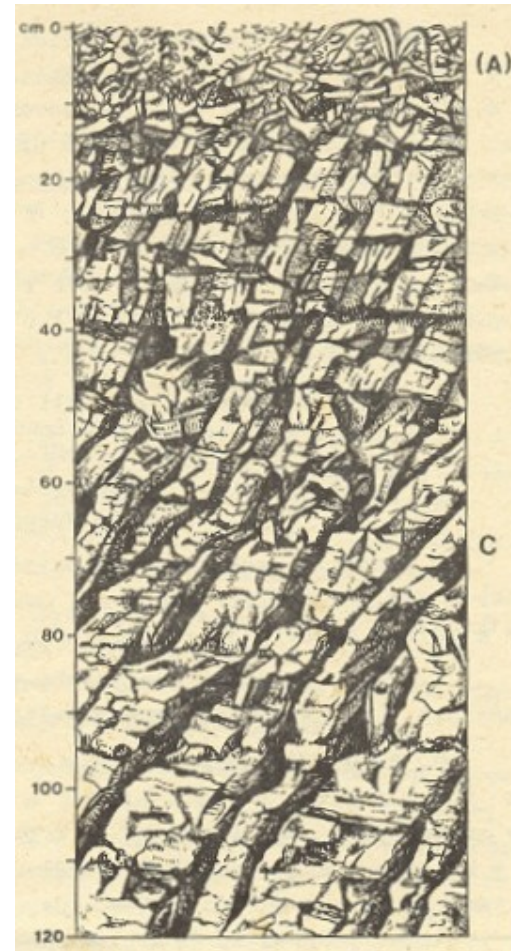

Referenční třídy

- Leptosoly
  - Regosoly
  - Fluvisoly
  - Vertisoly
  - Černosoly
  - Luvisoly
  - Kambisoly
  - Andosoly
  - Podzosoly
  - Stagnosoly
  - Glejsoly
  - Salisoly
  - Natrisoly
  - Organosoly
  - Antrosoly
-

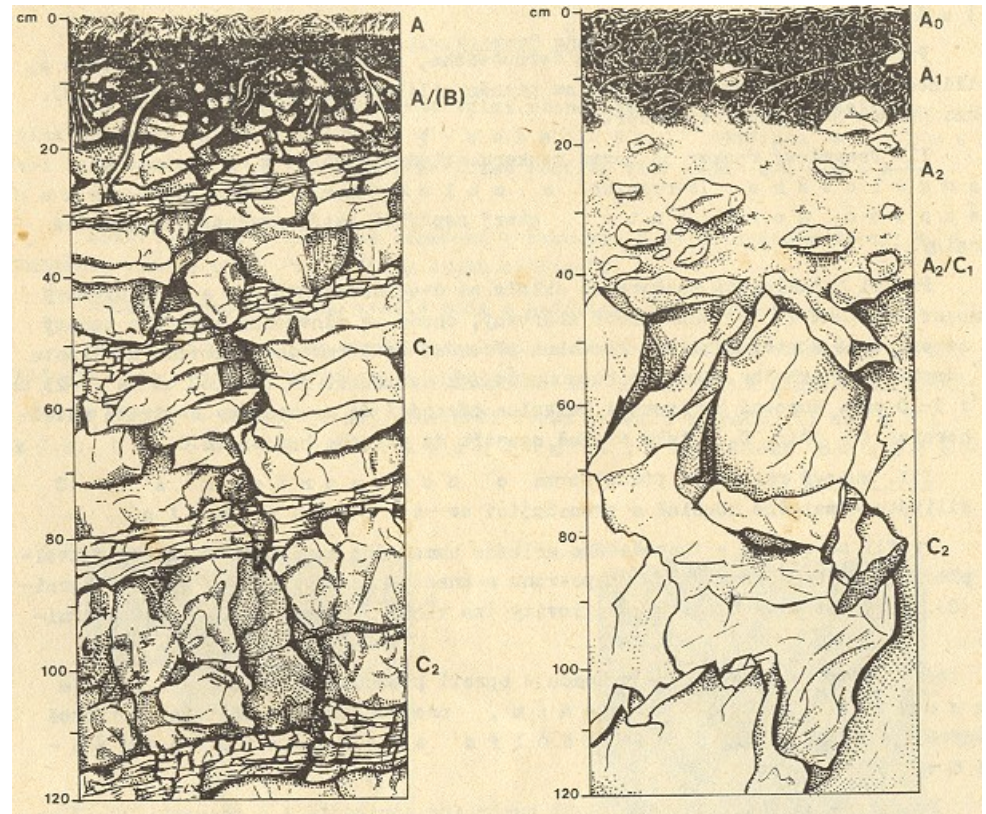
Litozem

- O – Ah – (Cr) – R

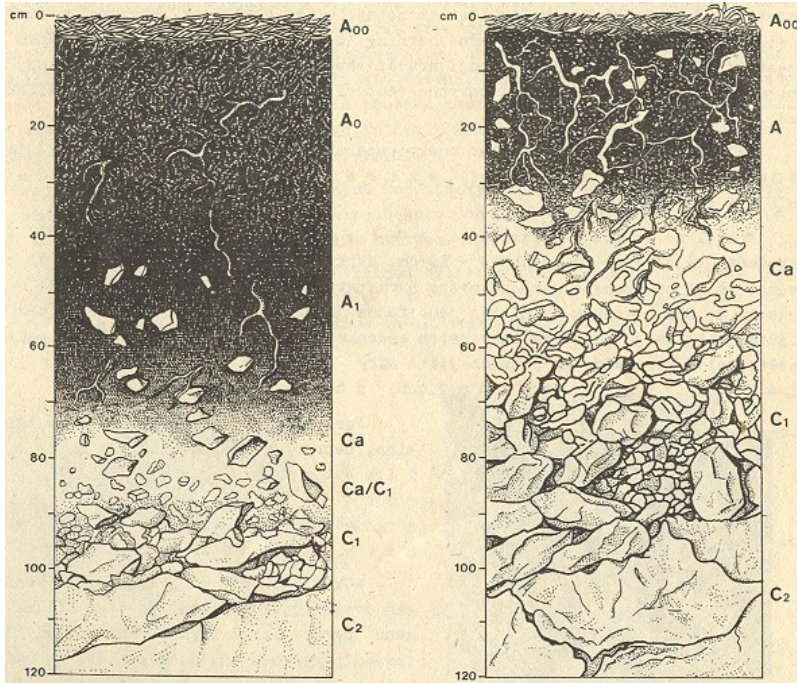
Ranker

- O – Ah (Am, Au) – Cr – R
- Ap – Cr – R

Rendzina

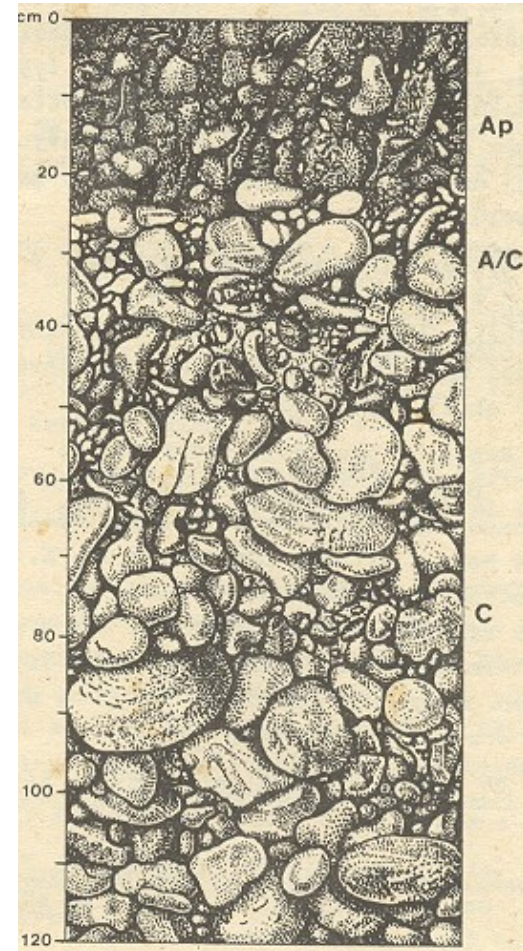
Ah-ACK-Ck

- O – Ah (Am) – Crk – Rk
- Ap – Crk – Rk

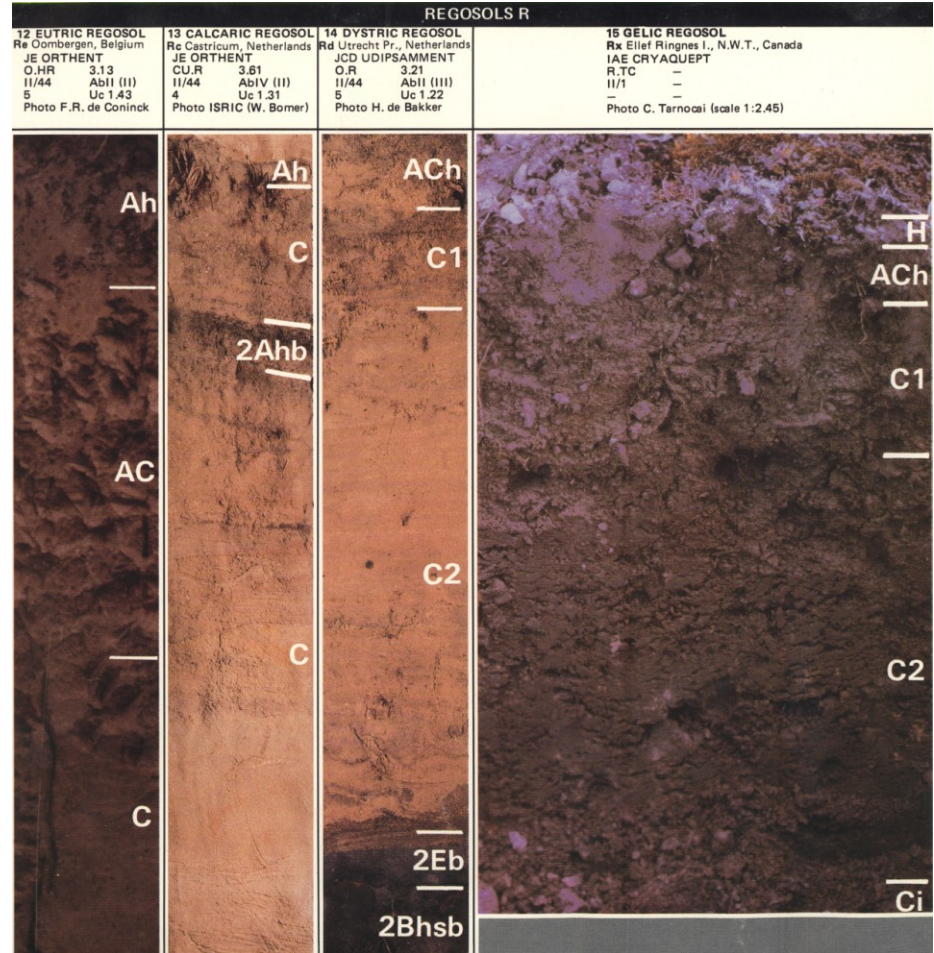
Pararendzina

- O – Ah (Am) – Crk – Rk
- Ap – Crk – Rk

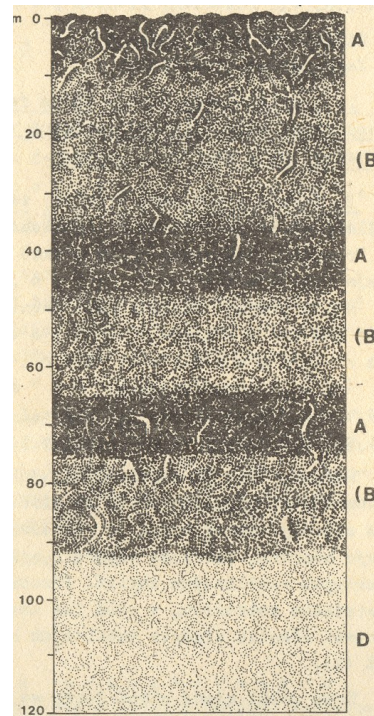
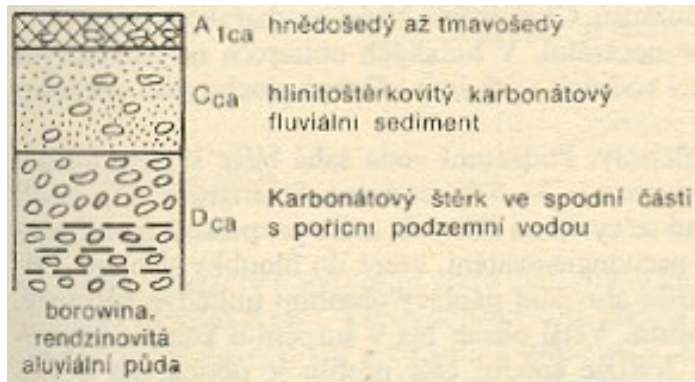
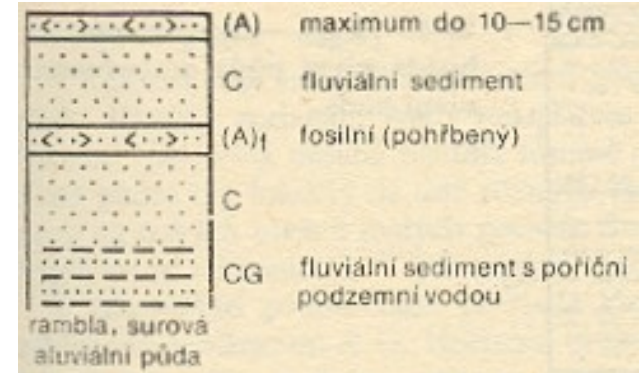
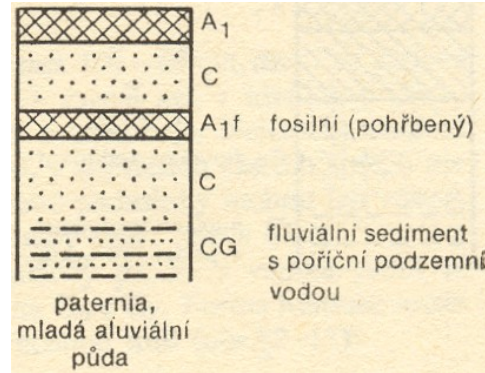
Regozem

- O – Ah – C
- Ap – C

Fluvizem

- O – Ah – M – C
- Ap – M – C

- Ap – šedohnědá hlinitá zemina drobtové struktury, drobová
- A/C – hnědá hlinitá zemina polyedrické struktury, soudržná; ojedinělé rezivé bročky
- CG₁ – světle hnědá, modrošedě namarmorovaná hlinitá zemina, hrubě polyedrické struktury, soudržná; hojně rezivé železitě bročky a skvrny
- CG₂ – modrošedá hlinitá zemina s náznaky prizmatické struktury, tuhá, za vlhka mazlavá

Koluvizem

- Ap – Az –

Smonice

■ Ap – As – As/Ck – Ck

Ap – tmavošedá jílovitá zemina při povrchu
krupnaté, hlouběji polyedrické až slité
struktury, velmi tuhá

A – leskle černošedá jílovitá zemina hrubě
prismatické až slité struktury, velmi tuhá;
typické kolmé a šikmé trhliny v zemině

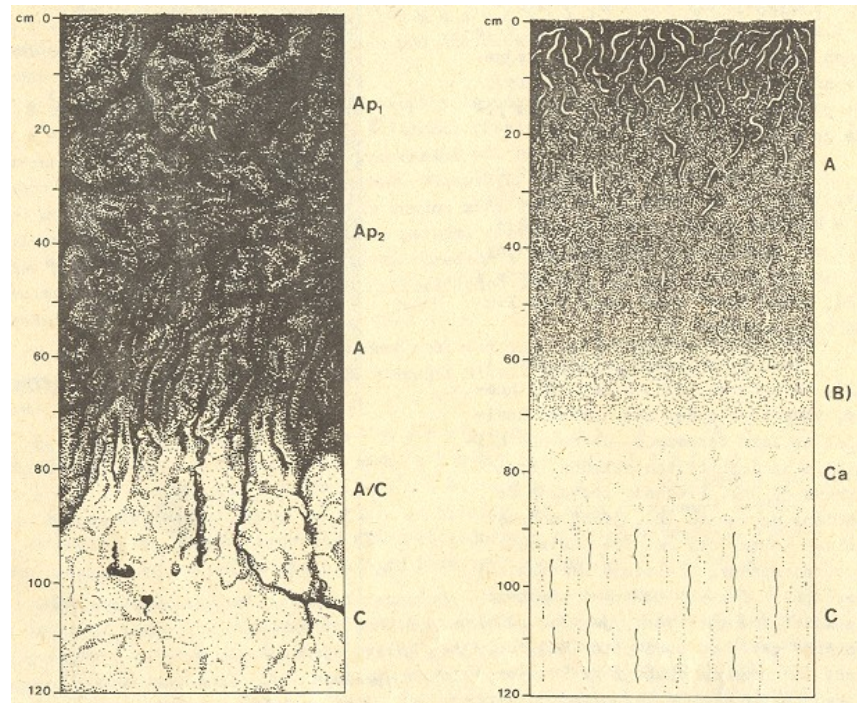
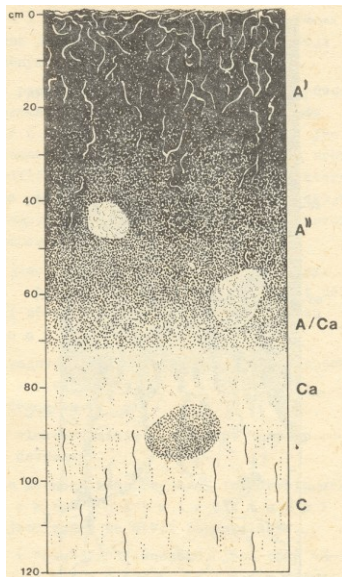
A/C – leskle šedá jílovitá zemina hrubě
prismatické až slité struktury, velmi tuhá;
typické kolmé a šikmé trhliny v zemině

Cca – okrově žlutý jíl s bílými hnězdy uhličitana
vápenatého, slité struktury, velmi tuhý

C – žlutookrový jíl

Černozem

- Ac – A/Ck – K – Ck
modální profil
- Ac – Bth – BCk – Ck
černozem luvická

Černice

■ Acn – ACg – Cg

Apca – tmavošedá jílovitohlinitá zemina drobtovité struktury, vápnitá, soudržná; ojedinělé rezivé železitě bročky

Aca – tmavošedá jílovitohlinitá zemina polyedrické struktury, vápnitá, tuhá; ojedinělé rezivé železitě bročky

A/CGca – šedá zemina se žlutošedými pruhy, jílovitohlinitá, prizmatické struktury, vápnitá, tuhá; rezivé železitě bročky

CGca – žlutošedá zemina s modrošedými pruhy, jílovitohlinitá, prizmatické struktury, vápnitá, velmi tuhá, rezivé železitě bročky a skvrny

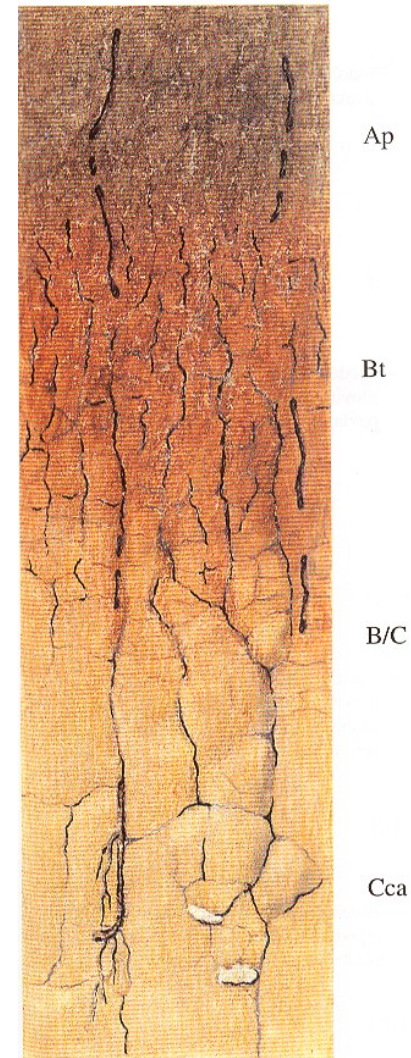
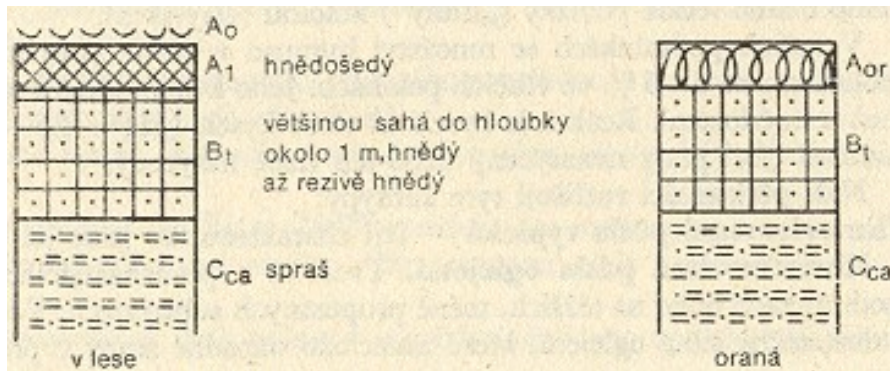
Šedozem

- Ap – Ame – Bth – Ck
- Ap – Bth – Ck
- Ap – Ev – Bth – Ck
- Diagnostický horizont:
lůvický Bth

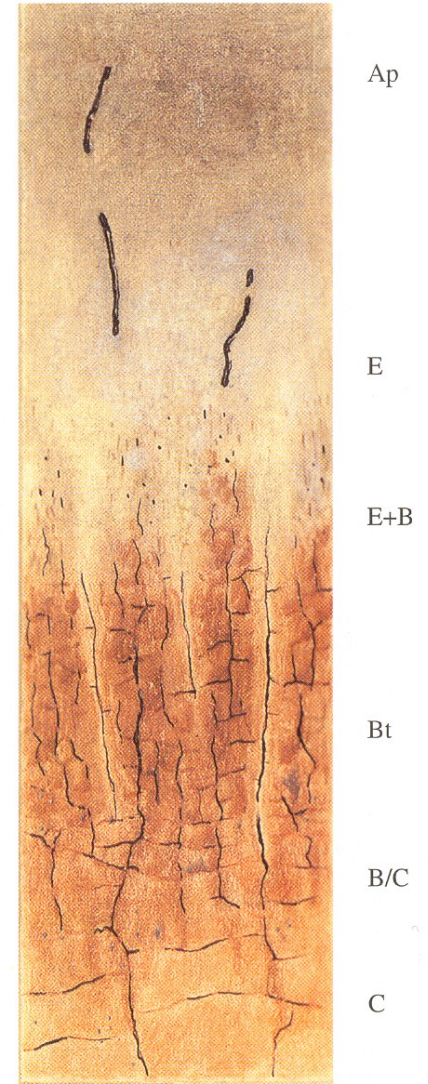
Hnědozem

- O – Ah nebo Ap – (Ev)
– Bt – B/C – C či Ck

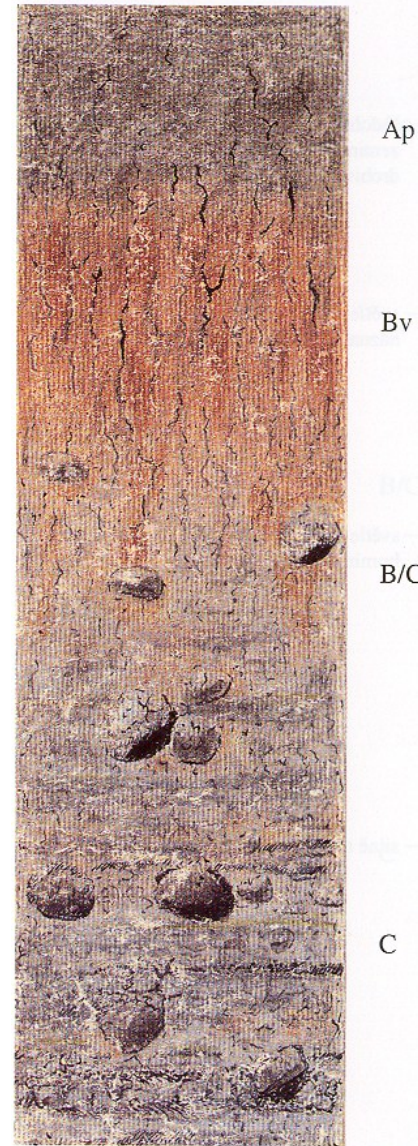
Luvizem

- O – Ah nebo Ap – El –
Btd – BC – C

Kambizem

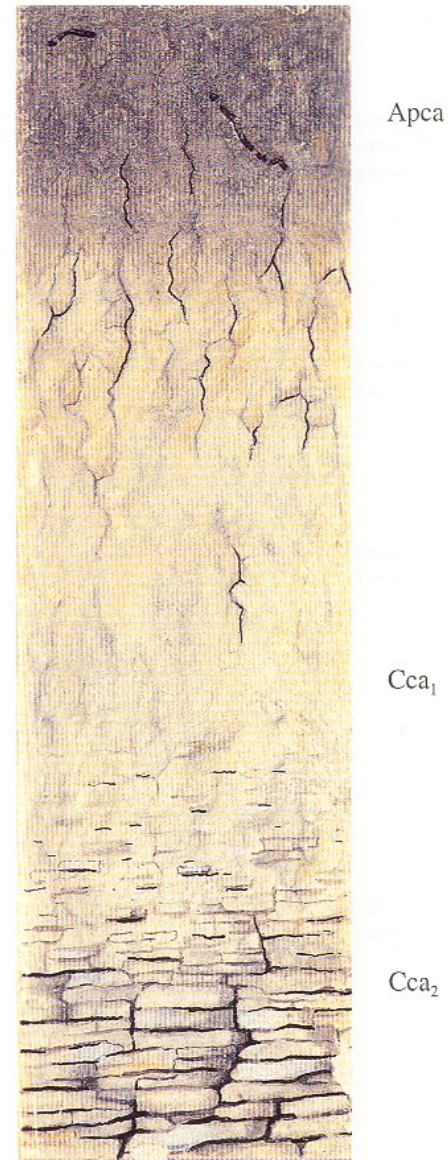
- O – Ah nebo Ap – Bv – IIC

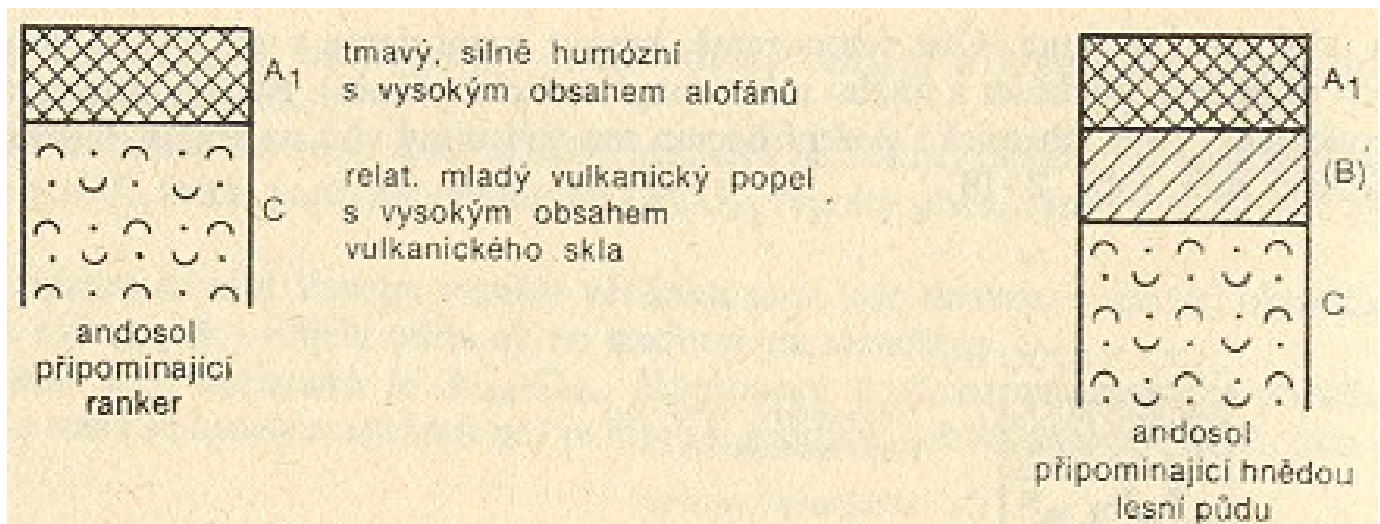
Pelozem

- O – Ah nebo Ap – Bp – IIC

Andozem

- O nebo Aa – An – Ba – C

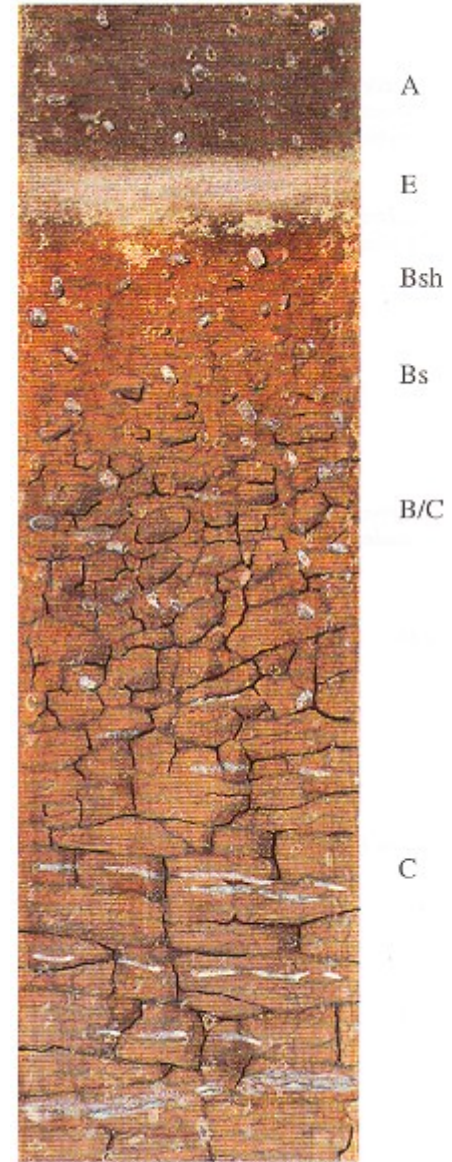

Kryptopodzol

- O – Ah nebo Ap – Bsv
– C

Podzol

- O – Ah nebo Ap – Ep –
Bhs – Bs – C

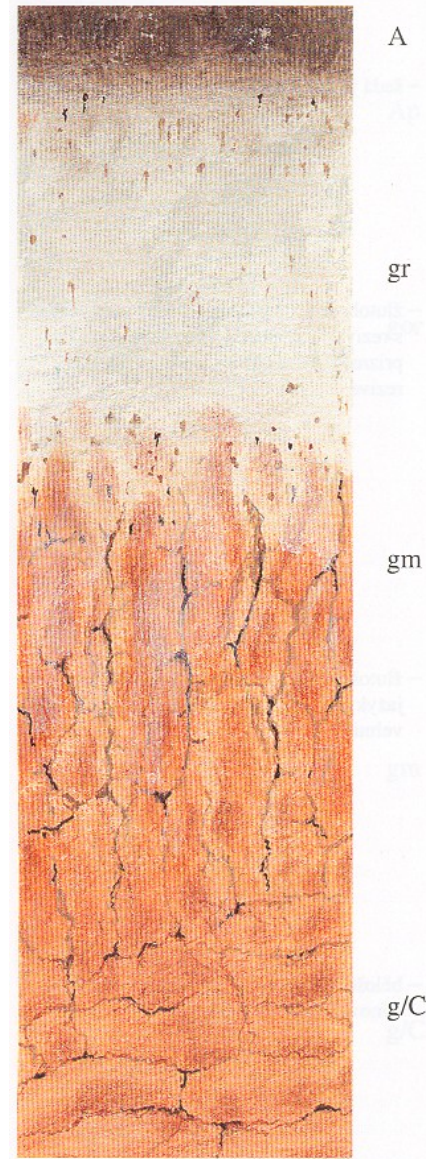
Pseudoglej

- O – Ahn či Ap – En – Bmt – BCg – C
- O – Ahn či Ap – Bm – BCg – C

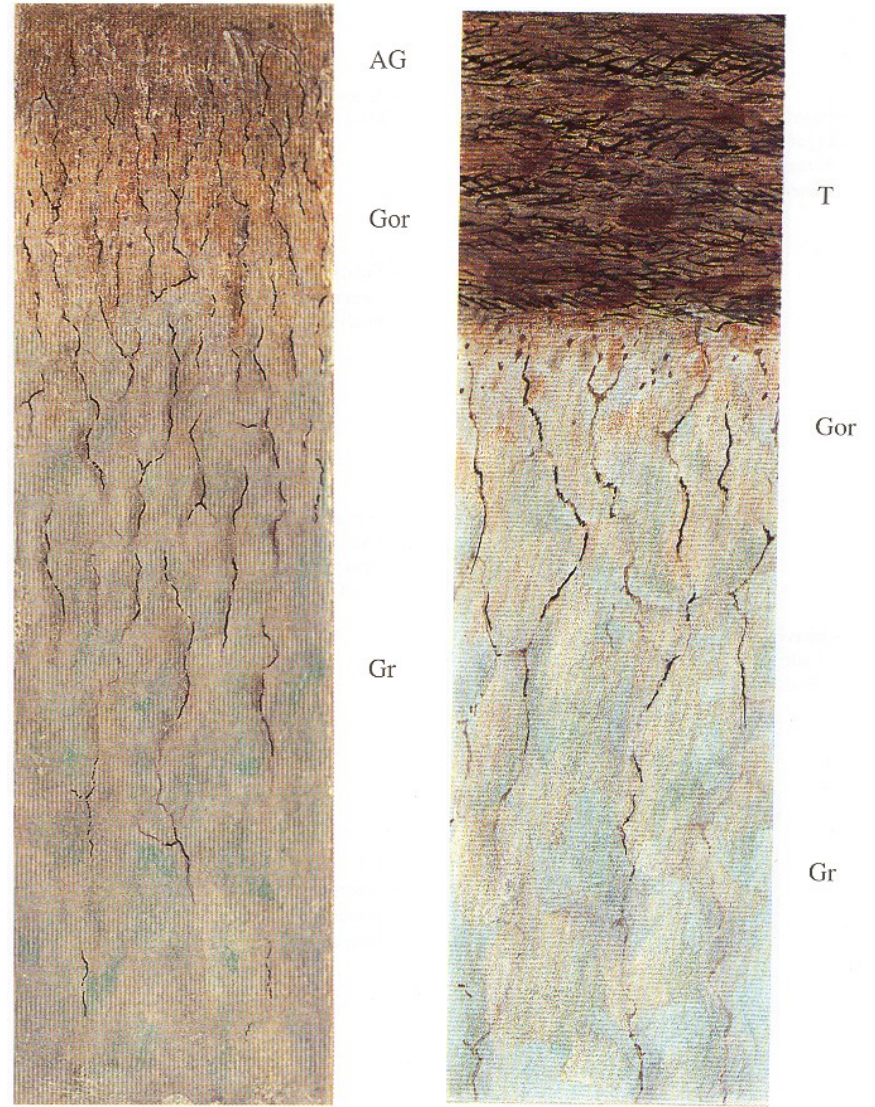
Stagnoglej

- Ot – Ahg či At – Gro –
Bm – Cg

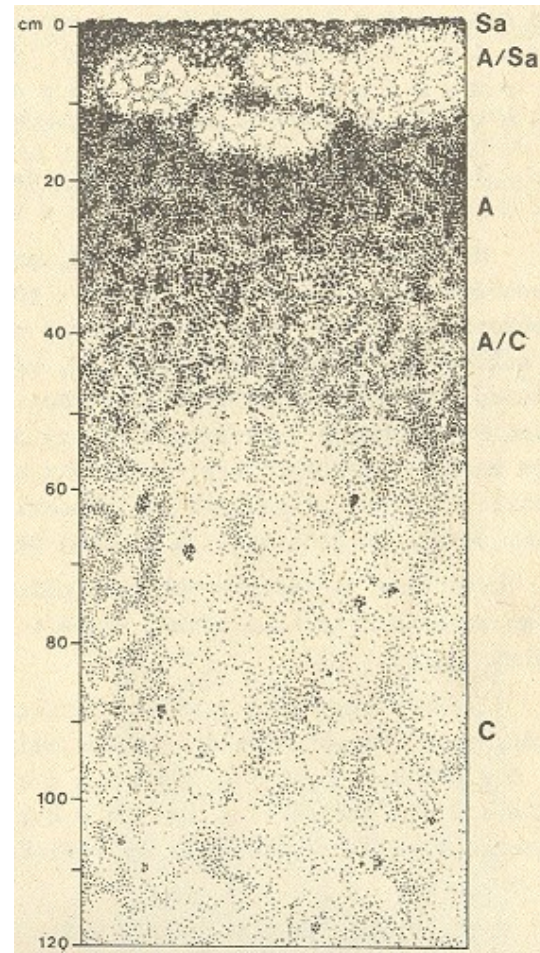
Glej

- Ot – At až T – Gro – Gr

Solončak

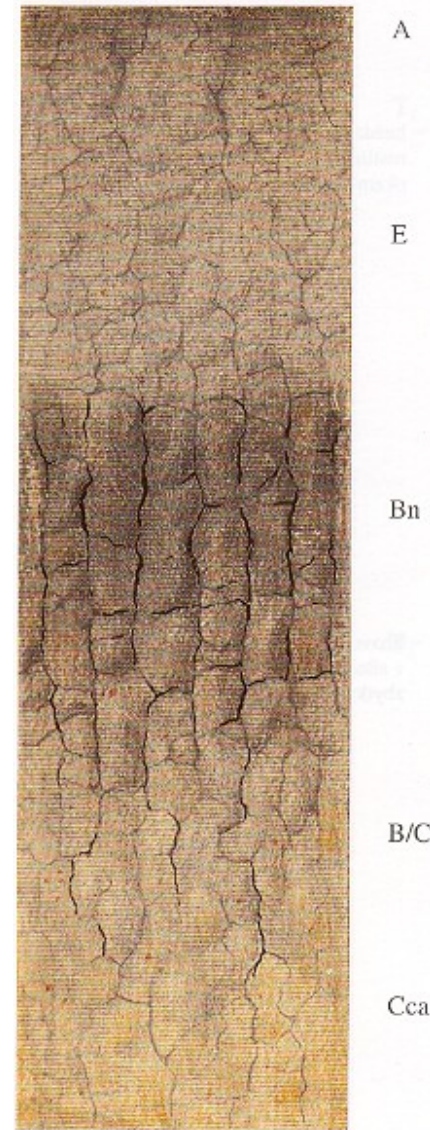
- Ah – S – Cs

Slanec

- Ah – Es – Bn – BC – C

Organozem

- organický horizont T > 0,5 m

Kultizem

- hortická
  - kypřená
  - rigolovaná
-

Antropozem

- např. terasovaná,
urbická,
kontaminovaná,
skeletovitá
-